

Thomas Baldur

Jorden kalder Gud

Thomas Baldur

Jorden kalder Gud

© ProRex Forlag 2015

www.prorex.dk

Postboks 23 · 6070 Christiansfeld

1. oplag 2015

All rights reserved.

Bibelcitater anvendt med tilladelse:

Bibeltekster fra den autoriserede oversættelse

© Det Danske Bibelselskab 1992

Kopiering må alene ske i henhold til lov om
ophavsret af 14. juni 1995 med efterfølgende ændringer.

Forsidefoto: Thomas Baldur

Omslag: Tobias Ambs-Thomsen

Piktogrammer: David Wanninger

Tilrettelægning og sats: Christian Larsen, ProRex Forlag

Tryk: Bookwell, Finland

ISBN 978-87-7068-107-0

Tilegnelse

Denne bog er tilegnet min mor, Inger Lis Sørensen, der lærte mig at bede. Hun fulgte spændt denne bogs tilblivelsesproces og havde glædet sig til at læse korrektur på den, hvilket utvivlsomt ville have gjort den til en bedre bog. Men hun døde den 5. januar 2015. Officielt på grund af komplikationer som følge af leukæmi. Hendes eget syn på den sag er udtrykt i bønnen "Udløbsdato ukendt".

Indhold

Introduktion	11
Bønner	18
Slutnoter	344
Litteraturliste	354
Oversigt over bønner	356
Om forfatteren.....	360

Anbefalinger

Det er en dybt troende mand, der har sat ord på sine samtaler med Gud. Forfatteren er tvivleren, den spørgende, den sørgende og den taknemmelige – og gennem *Jorden kalder Gud* får læseren hjælp til sit bønsliv.

Cai Frimodt-Møller

Overlæge

Tidl. formand for Bibelselskabet

Mangler du af og til ord til din bøn? I så fald kan *Jorden kalder Gud* hjælpe dig på vej. Med inspiration fra bibelske forfattere, kirkefædre, salmedigtere, aktuelle tidsbegivenheder m. m. har Thomas Baldur forfattet en lang række bønner, som reflekterer over temaer, der har med hverdag og tro at gøre. Bogen anbefales til alle, som søger inspiration til deres daglige bøn.

John Nielsen

Missionsforstander

Det danske Missionsforbund

I *Jorden kalder Gud* udfordrer Thomas Baldur læseren til at bevæge sig ud i krinkelkrogene i bønnens verden – steder, hvor jeg ikke har været før. I bogen er der hjælp at hente på dage, hvor jeg er tømt for ord, og dage, hvor det hele bobler over af glæde. Forfatteren både provokerer, taler med stærk teologisk overbevisning og bydes med vanskelige skriftsteder, der synes ude af trit med tiden.

Bønnerne griber mig gennem deres hudløst ærlige refleksioner og sproglige finurligheder. De emmer af ydmyghed over for Bibelen og kærlighed til Kristus og hans kirke. Samtidig inspirerer de mig til at bede med Bibelen, så jeg får den ind under huden. Det er på samme tid anstrengende og velgørende.

Kaj Ove Bollerup

Præst, Greve Frikirke

Distriktsleder for Nazaræerens Kirke i Skandinavien

Introduktion

Planen var egentlig ikke at skrive en bog. Jeg var i en situation, som du måske kan genkende. Mit bønsliv trængte til en saltvandsindsprøjtning. Det er en fase, jeg sikkert kommer til at opleve igen. Bønne-træge perioder har det med at komme og gå. Jeg holder af at bede. Når jeg beder, er jeg mere mig selv end på noget andet tidspunkt. Samvær og kommunikation med Gud er det mest normale for et menneske. Det er, hvad vi er skabt til.

Men synden kom i vejen. Den forårsagede så afgrundsdyb en forskel på Guds hellighed og min virkelighed, at det nære samvær med Gud på én gang er anstrengende og velgørende for mig. Det er af hensyn til os, Gud siger: »Du får ikke lov at se mit ansigt, for intet menneske kan se mig og beholde livet.«¹ Vi er ganske enkelt ikke i stand til at overvurdere Guds hellighed. Den er så enorm, at vi dør af at komme for tæt på! Det er af kærlighed til os, at Gud endnu kun åbenbarer sig selv for os i et spejl, i en gåde – og at vi først en gang skal se ham ansigt til ansigt. Vi kan endnu ikke tåle eller rumme den fulde erkendelse af ham. Den kommer en dag, men indtil videre er han for vores skyld nødt til at lade vores erkendelse af ham være stykkevis.²

Måske er det derfor, det kan være svært at bede. Bøn er velgørende, ja, men kan også være anstrengende. Jeg er skabt til at bede.

1: 2 Mos 33,20

2: 1 Kor 13,12

Når jeg beder, er og bliver jeg mere og mere mit sande jeg, men i min nuværende jordiske tilværelse er der en begrænsning for, hvor længe ad gangen jeg kan holde ud at nærme mig den hellige Gud. Derfor er bøn noget, som drager mig; som er godt for mig; som jeg gerne vil. Alligevel kan jeg have svært ved at tage mig sammen til at bede, for det er anstrengende – til tider decideret frygtindgydende, og jeg kan ikke undslippe solidariteten med en verden, der er hærget af synd. Det er min daglige virkelighed – det forurenede vand, jeg svømmer i. Synden lurker ved døren. Den vil begære mig, men jeg skal herske over den. Så direkte har Gud sagt det til mig.¹ Synden har ingen interesse i, at jeg fjerner mig fra den og nærmer mig Gud i bøn. Derfor frister den mig til at lade være. At bede er derfor også at sætte hælene i og afvise synden ved døren; at insistere på at lade Herren bevare min udgang og min indgang fra nu af og til evig tid.²

Hvis det udelukkende var velgørende og nemt at bede, var der ingen grund til at minde os om at være udholdende i bøn.³ Jeg har i hvert fald til tider svært ved både at tage mig sammen til at bede og til at finde ordene, når jeg endelig tager mig sammen. Hvis du kan nikke genkendende til dette, håber jeg, bønnerne i denne bog kan være en hjælp for dig. Det har de været for mig.

Som sagt trængte mit bønsliv til en saltvandsindsprøjtning, så jeg udfordrede mig selv. Via Facebook inviterede jeg en kreds af

---

1: 1 Mos 4,7

2: Sl 121,8

3: Kol 4,2

venner til at være med i et online bønnefællesskab. Jeg satte mig for at poste en bøn hver dag i hele 2014. Det lykkedes; nogle dage med større lethed end andre. I årets løb valgte godt hundrede personer at følge initiativet og i et eller andet omfang at bede sammen med mig. Det er ikke mange "synes-godt-om" for en facebookside, men det er mere end rigeligt til at opleve værdien ved på én gang at bede alene og dog sammen. Undervejs i årets løb opstod idéen om at give den værdi videre. Så hvis du sætter dig alene med bogen og begynder at bede bønnerne i den, er du ikke længere helt alene. Så beder vi to sammen.

Du kan også bruge bogen som en andagtsbog. Der er en bøn for hver dag i et halvt år. Bønnerne er sat op i en rækkefølge, der nogenlunde passer til årets gang fra juli til december, men uden datoer, for at du kan bladre frit rundt og vælge den bøn, du synes, passer til din dag. Bønnerne er inddelt i fire kategorier, angivet med et piktogram.

Bønner fra hjertet er en "blandet landhandel" af bønner, der spontant er opstået ud af overvejelser, jeg har gjort mig, eller fra passager i Bibelen, der tilsammen har givet mening. De stritter i alle mulige retninger og følger ikke nødvendigvis noget emne, mønster eller forløb. De udspringer ganske enkelt af, hvad der på en given dag rørte sig i mig af overvejelser, bekymringer, glæder, sorger, tro, længsler og bibelvers koblet med personlig refleksion. Det er bønner i rå og spontan form. Bed dem, som de er,

eller omformuler dem, hvis du har brug for det. Ifølge den første salme i Salmernes Bog er lykke nært forbundet med at meditere over eller *grunde på Herrens lov dag og nat*.¹ Hensigten med Bønner fra hjertet er ikke nødvendigvis, at de skal bedes ordret. Selv blev jeg velsignet gennem at grunde på Herrens lov, og ud af det kom disse bønner. Lad hver enkelt bøn udfordre dig; tag den fornødne tid til at grunde over, hvad Herren vil lede dig til at bede – og bed så det! I fodnoterne kan du se, hvilke skriftsteder der i givet fald har inspireret bønnerne.

Bønner fra Bibelen er bibeltekster, som jeg har omformuleret og gjort til mine bønner. Lad mig understrege, at jeg *ikke* dermed mener at have "forbedret" de pågældende tekster. Det kan man ikke. Jeg har grundet over de forskellige passager og ladet dem inspirere mig til at formulere ord, jeg selv kan stå inde for at bede. Nogle gange har det været en skøn påmindelse – som at blive ført gennem velkendt terræn. Andre gange har det udfordret mig til at bede bønner, jeg ellers ikke havde dristet mig til at bede. Nogle gange er jeg blevet overrasket over, hvad det er endt med. Men når det nu står i Guds ord, mon så ikke det går an at vende ordene til at være en bøn til Gud? Slå passagerne op og tjek selv.

1: Sl 1,1-2

Jeg har på ingen måde søgt at komme med en tilbundsgående udlægning af teksterne. Der findes en stor rigdom af bibelkommentarer og andre bøger, der tilbyder det på et mere kvalificeret niveau. Her tilbydes blot umiddelbare og ufuldstændige refleksioner formuleret som bønner. For hver enkelt tekst kan der siges andet og mere, men det overlader jeg til sagkundskaben. Måske inspirerer bønnerne dig til at læse de pågældende bibeltekster. Måske inspirer bibelteksterne dig til at bede en helt anden bøn, end der foreslås her. Så skriv den om. Eller form din egen bøn. Det er hele idéen; at Guds ord og Guds Ånd hjælper os til at finde de rette ord at bede. Med Paulus' ord: "Ånden kommer os til hjælp i vor skrøbelighed. For hvordan vi skal bede, og hvad vi skal bede om, ved vi ikke. Men Ånden selv går i forbøn for os med udsigelige sukke, og han, der ransager hjerterne, ved, hvad Ånden vil, for den går i forbøn for de hellige efter Guds vilje."¹

Bønner fra reolen er bønner, der er formuleret af andre. Det er bønner, jeg har fundet i bekendelsesskrifter, hos kirkefædre eller i andre bøger. Det er med andre ord bønner fra min bogreol. For dig, som beder med, er alle bønnerne i denne bog i sagens natur "fra reolen". I nadverindstiftelsesteksten i 1. Korintherbrev kapitel II tager Paulus udgangspunkt i, hvad han har modtaget fra Herren og overleveret til menigheden. Bønnerne fra reolen er

---

1. Rom 8,26-27

bønner, som jeg har modtaget og nu også overleveret. Når du beder disse bønner, er vi ikke blot to, men tre, der beder i fællesskab. Fire, hvis vi regner Kristus med.¹ Og det må vi gerne. Det bliver med trosbekendelsens ord en variant af *de helliges samfund*. På tværs af tid og rum beder vi sammen med Augustin, Anselm, Kierkegaard m.fl.. Jeg oplever en velsignelse og rigdom ved, at andre af og til lægger ordene i munden på mig. Især i perioder, hvor jeg føler mig uinspireret – måske endda decideret åndeligt tørlagt. Da er det befriende at kunne bede gode og sande bønner uden selv at skulle have bøvlet med at finde ordene. Det er for mig at se en af de måder, hvorpå Ånden hjælper os og lærer os at bede bønner, vi ikke selv ville have fundet på at bede.

 Bønner fra sangbogen er den mest poetiske del af bogen. I kirkens store salme- og sangskat findes et hav af vidunderlige bønner, der kan bedes både med og uden melodi. De er nært beslægtet med *Bønner fra reolen*. Det er dybest set bønner fra sangbøger, der står blandt de andre bøger i reolen. Men de er alligevel noget for sig. Der er poesien til forskel. Poesi kan noget, prosa ikke kan. Det kan ej forklares – det kan blot erfares. Jo vist, nogle af disse bønner er sprogligt mere kringledede end andre, men i mine øjne er det at bede dem en god anledning til grunde over ordene på en anden måde, end vi kan nå, når vi synger dem.

1: Matt 18,19-20

Bed dem! Syng dem! Gør dem til dine, og lad ordene overraske dig.
Forundringsparathed er en vigtig evne at mobilisere, når vi beder.

Det er mit håb, at denne bog bliver dig til hjælp og inspiration i dit bønsliv, og at du må kunne gøre bønnerne til dine egne. Ellers forbliver de trykte ord på papir, og det har ingen gavn af. Du er naturligvis velkommen til at omformulere hver enkelt bøn, hvis du har brug for det for at kunne stå inde for at bede den. Hvis du af bønnerne i deres nuværende form oplever at blive strakt ud i krinkelkroge af bønnens verden, hvor du måske ikke lige har været før ... så er vi to. Lad os bede sammen!

Thomas Baldur

Langt bag om himmelrummet, længere end solen går,
højt over stjerners hære den bedendes sukke når.
Ånden fra støvets verden løfter sit vingepar,
banker på himmelporten og søger sit hjem, sin far.

Fattigste sjæl, som beder, bliver så tryk og stærk,
magter langt mer' end helten, der tror på sit eget værk.
Måtte vi aldrig glemme, hvor vi i verden går,
at til Guds eget hjerte den bedendes sukke når.

Augusta C. Lönborg¹

1: Nr. 420 i Det danske Missionsforbunds *Salmer og Sange* (Odense, 2008)

Nikæa

Gud, hør og modtag min bekendelse!
Helligånd, skab den tro i mig, som gør,
at bekendelsen er og bliver sand!

Jeg tror på én Gud, den almægtige Fader,
himmelens og jordens, alt det synliges og usynliges skaber.

Og på én Herre – dig, Jesus Kristus,
Guds enbårne Søn, som er født af Faderen før alle tider,
Gud af Gud, lys af lys, sand Gud af sand Gud,
født, ikke skabt, af samme væsen som Faderen,
ved hvem alt er skabt,
som for os mennesker og for vor frelse steg ned fra himlene
og blev kød ved Helligånden af Jomfru Maria og blev menneske,
som også blev korsfæstet for os under Pontius Pilatus,
blev pint og begravet
og opstod på tredjedagen ifølge skrifterne
og opfor til himmels, sidder ved Faderens højre hånd
og skal komme igen i herlighed for at dømme levende og døde,
og der skal ikke være ende på dit rige.

Og på Helligånden, som er Herre, og som levendegør,
som udgår fra Faderen, ¹
som tilbedes og æres tillige med Faderen og Sønnen,
som har talt ved profeterne.

Og på én, hellig, almindelig og apostolisk kirke.
Jeg bekender én dåb til syndernes forladelse
og forventer de dødes opstandelse
og den kommende verdens liv.

Herre, tak for den tro, du har skabt i mig.
Værn om min tro og giv mig evne og vilje til at være tro
imod dig og imod den bekendelse, du har lagt i min mund.

Amen

1: Se slutnote: Nikæa

At begynde med dig

At begynde med dig,
o, min Frelser så kær,
er den vej, som jeg gerne vil gå!
At begynde med dig,
hver en dag mig det lær,
så jeg aldrig forglemme det må:
At være og blive din egen!

At begynde med dig,
i dit hellige navn,
det alene har frelse i sig!
Drag mig tæt ind til dig
i din trofaste favn,
der er tryghed og hvile for mig
trods larmen derude i verden.

At begynde med dig
og dit levende ord
er den vej, som jeg vandrer til dig.
Rens mig ren hver en dag,
jeg skal leve på jord,
i det blod, som blev ofret for mig
på korset engang, Herre Jesus!

At begynde med dig –
jeg har endnu en bøn:
Lad mig slutte hver dag i din favn!
Når min livsdag er endt,
lad mig hvile i løn,
til du nævner for tronen mit navn.
Og evigt med dig jeg skal leve!

Lina Sandell-Berg¹

Nok om mig

Gud,
Hellige Far,
Hellige Kristus,
Hellige Ånd,
helliget blive dit navn i dag,
som i himlen således også i mit liv.
Komme dit rige i dag,
som i himlen således også i mit liv.
Ske din vilje i dag,
som i himlen således også i mit liv.
Hjælp mig med at leve og bruge denne dag
på en måde, der ærer og glæder dig.
I det, jeg tænker – og det, jeg undlader at tænke.
I det, jeg siger – og det, jeg undlader at sige.
I det, jeg gør – og det, jeg undlader at gøre.
Men nok om mig. Hvad har du på hjerte i dag?

Lige lovlig lykkelig

Herre,
lykken er, når man simpelthen ikke kan få din lov ud af hovedet;
din instruks og grundlov for dit folk,
fortalt gennem Mosebøgernes sange, bønner, beretninger,
poesi og beskrivelser.

Din lov blev mejslet i sten og skrevet på ruller,
som man kunne scrolle igennem.

Jeg kan stadig scrolle igennem din lov
– på computeren eller mobilen.

Men den er også blevet skrevet på mit hjerte,
da du, Helligånd, tog bolig herinde.

Pinsedag – dagen, der i århundreder havde været festdag,
hvor man fejrede, at du, Herre, gav dit folk din lov;
på den dag gav du også mig din lov – din Ånd – i mit hjerte.

Pinsedag gav du dit folk din lov én gang til;
lige der, hvor hjertet slår.

Må frihedens fuldkomne lov for altid
være uudsletteligt mejslet i mit hjerte.

Lykkelig er jeg, hvis min livsvandring ikke følger ugudeliges råd.
Lykkelig er jeg, hvis min livsvandring ikke defineres af synd.
Lykkelig er jeg, hvis de nøglepersoner, der præger mig,
ikke er mennesker, der latterliggør dig, Herre.
Lykkelig er jeg, hvis jeg mere end noget andet
har min glæde ved din lov, Herre,
og grunder på den dag og nat.

Så er min tilværelse solidt forankret i et livgivende grundlag.
Så er jeg er som et træ, der er plantet ved bækken;
det bærer frugt til rette tid, og dets blade visner ikke.

Herre, lad mit liv bære din Hellige Ånds frugt.
I dag.
I morgen.
Altid.

Frit efter Salme 1 vers 1-3

En bøn for konfirmander

Gud, i dag vil jeg særligt bede for de unge teenagere,
der går til konfirmandundervisning.
Børn (for det er de jo heldigvis stadig),
der på et skrøbeligt og sårbart,
men også ufatteligt vigtigt sted i livet
hører og forhåbentlig bliver et med evangeliet.

Skab i dem modtagelighed, når de hører
om dig, Fader, Søn og Helligånd;
om syndens ødelæggende karakter;
om frelsens frisættende mirakel;
om din selvåbenbaring gennem dit skrevne ord;
om symbiosen mellem vores ånd og dig, Helligånd;
om den dag, hvor du oprejser os fra døden
til evigt liv med dig på en genoprettet jord.

Lad dem høre det på en god måde.
Velsign præsterne og andre, der underviser.
Lad sandheden om dig blive formidlet og modtaget.
Frels og styrk unge teenagere i troen
i konfirmandstuer over hele landet!

Jesus, du er selv et lyslevende eksempel på
en 12-årig, der var hjemme og godt tilpas
i Skriften og i Guds hus – i dit hus, Far!¹
Fyld dine huse med børn og teenagere,
der føler sig hjemme hos dig og elsker dit ord
i en sådan grad, at præster og ”skriftkloge”
bliver målløst begejstrede over den indsigt, du giver.

Amen

1: Luk 2,41-52

Hvorfor?

Herre,
jeg har et spørgsmål til dig,
som du er blevet stillet i tusindvis af år.
Hvorfor er hele folkeslag i oprør?
Hvorfor gør store befolkningsgrupper oprør mod dig?
Hvorfor kan jeg oven i købet finde en oprørstrang i mig selv?

Jeg ved godt, at standardsvaret er: synd.
Vi er syndere. Jeg er en synder. Og syndens væsen er
at gøre oprør mod dig;
at nægte at anerkende dig;
at nægte at tro dig, have tillid til dig og være tro mod dig.

Men det giver stadig ikke mening.
Det kan så let blive en kliché. Sådan er det jo med standard svar.
Det svarer bare ikke på mit grundlæggende spørgsmål.

Hvorfor?
Hvorfor, Gud?

Du er god.
Du har skabt os – skabt mig. I dit billede.
Du giver liv.

Hvert hjerteslag og hvert åndedræt er en gave fra dig.
Du velsigner.
Du elsker. Du er kærlighed.
Du vil vores fred;
at vi alle materielt, åndeligt og relationelt har det ok,
ikke for meget og ikke for lidt. Bare ok. Nok.

Jeg kunne blive ved.
Der er så mange gode grunde til,
at vi – at jeg – burde elske og takke og samarbejde med dig.

At vi er mange, der rummer en oprørstrang mod dig,
siger noget ... nej, det råber til himlen
om syndens onde, perverterede alvor.
At den kan vende os imod og gøre os oprørske imod
selve godheden, Skaberen, kilden til liv, velsignelsen,
kærligheden, freden – Dig, som kun vil os det godt.

Jeg ville have sagt mere, men det må blive en anden dag.
Lige nu kan jeg ikke rumme mere end det ufattelige spørgsmål,
som jeg godt kender svaret på,
men endnu ikke har fattet den fulde alvor af:

Hvorfor?

Efter første halvdel af vers 1 i Salme 2